

طرح درس آیین زندگی (اخلاق کاربردی)

دانشگاه علوم پزشکی جهرم - گروه معارف اسلامی

نام درس : آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	تعداد واحد : ۲ واحد
شرکت کنندگان : دانشجویان گروه پزشکی	مدت زمان ارائه درس : یک ترم
مسئول برنامه :	زمان اجرا :
	پیشنیاز : ندارد

هدف نهایی دوره:

دانشجویان با معیارهای اخلاقی اسلام درباره بهترین ابعاد زندگی و ایجاد زمینه ای برای گرایش بیشتر به پذیرش موازین اخلاقی اسلام آشنا شود .

اهداف دوره :

دانشجویان در پایان دوره :

- ۱- معنای لغوی و تعریف اصطلاحی اخلاق و علم اخلاق را بیان نماید.
- ۲- هدف علم اخلاق را شرح دهد.
- ۳- اهمیت ، ضرورت و جایگاه ویژه دانش و دانش اندوزی در اسلام را بیان کند.
- ۴- موانع و لغزشهای دستیابی به علم حقیقی و راه نجات از آنها را ذکر نماید.
- ۵- تعریف صحیح نقد و انتقاد را بیان نماید
- ۶- ارزش و اهمیت کار و اشتغال را بیان نماید.
- ۷- دیدگاه اسلام در باره اهتمام به امورمردم و اصلاح میان آنان را بیان دارد.
- ۸- مزایای معاشرت و انزوا را از دیدگاه طرفداران هریک از این دو بیان نماید
- ۹- اهمیت و جایگاه اصل امر به معروف و نهی از منکر را تبیین نماید.
- ۱۰- جایگاه ، اهمیت و موضوعات مورد بحث در اخلاق جنسی را توضیح دهد.
- ۱۱- زیان های جلوه گری در انتظار عمومی ، خودارضایی و همجنس بازی را بحث نماید.
- ۱۲- دیدگاه اسلام را در باره محیط زیست بیان کند.
- ۱۳- دلایل خطیر و با خطر بودن کار درمانی را ذکر نماید.
- ۱۵- خطرات غرور افراطی جوان را و حداقل سه راهکار عملی برای تعدیل آن ذکر نماید.
- ۱۶- عوامل عمده گرایش جوان به مواد مخدر و روان گردان و راههای مقابله با آن را ذکر نماید.
- ۱۷- علل عمده افسردگی و راهکار برای پیشگیری یا درمان آن ذکر نماید.
- ۱۸- عوامل عمده پوچ گرایی را بیان نماید.
- ۱۹- علل خودکم بینی و راههای مقابله با آن را ذکر نماید.
- ۲۰- برخی از افکار و رفتارهای صوفیه را توضیح دهد.
- ۲۱- علل و خطرات سنت گریزی را بیان نماید.

۲۲- علل و خطرات تقلید ناآگاهانه را بیان نماید.

سرفصل : کلیات علم اخلاق

اهداف :

- ۱ - معنای لغوی و تعریف اصطلاحی اخلاق و علم اخلاق را بیان نماید.
- ۲ - هدف علم اخلاق را تبیین کند.
- ۳ - انواع پژوهش ها را در حوزه علم اخلاق نام ببرد.
- ۴ - تعریف ، اهمیت ، جایگاه ، امتیازات و تاریخچه اخلاق کاربردی را بیان نماید.
- ۱ - تعریف اخلاق ۲ - تعریف علم اخلاق ۳ - اهداف علم اخلاق ۴ - گونه های پژوهش های اخلاقی ۵ - اخلاق کاربردی

سرفصل : اخلاق دانشجویی

اهداف :

- ۱ - اهمیت ، ضرورت و جایگاه ویژه دانش و دانش اندوزی را در اسلام بیان کند.
- ۲ - تأثیر مثبت تقوا و پارسایی در تعقل و دانش آموزی را بیان کند.
- ۳ - موانع و لغزشهای دستیابی به علم حقیقی را توضیح دهد و راه نجات از آنها را ذکر نماید.
- ۴ - حداقل هشت مورد از آداب علم آموزی را بر زبان آورد.
- ۱ - اهمیت و ضرورت علم آموزی
- ۲ - نقش پارسایی در تحصیل علم حقیقی
- ۳ - لغزشگاههای اخلاقی خردورزی و علم آموزی
- ۴ - آداب علم آموزی

سرفصل : اخلاق پژوهش

اهداف :

- ۱ - اهمیت و جایگاه پژوهش را تبیین نماید.
- ۲ - نقش و اهمیت اخلاق در پژوهش را بیان نماید.
- ۳ - بایسته های اخلاقی پژوهش را توضیح دهد.
- ۴ - آفات اخلاقی پژوهش را ذکر نماید.
- ۱ - اهمیت و جایگاه پژوهش
- ۲ - نقش و اهمیت اخلاق در پژوهش
- ۳ - بایسته های اخلاقی پژوهش
- ۴ - آفات اخلاقی پژوهش

سرفصل : اخلاق نقد

اهداف :

- ۱ - تعریف صحیح نقد و انتقاد را بیان نماید.
- ۲ - اهمیت و جایگاه نقد را توضیح دهد.
- ۳ - ضرورت نقد را ذکر نموده ، فواید آن را برشمارد.
- ۴ - شرایط اخلاقی نقد را ذکر نماید.
- ۱ - اهمیت و جایگاه نقد ۲ - تعریف نقد ۳ - ضرورت و فواید نقد ۴ - شرایط اخلاقی نقد

سرفصل : اخلاق معیشت

اهداف :

- ۱ - ارزش و اهمیت کار و اشتغال را بیان نماید.
- ۲ - فواید کار و مضرات بیکاری را توضیح دهد.
- ۳ - درمورد کار در سیره اولیای دین دو مثال و نمونه ذکر نماید.
- ۴ - رابطه اخلاق و رزق و روزی را تبیین نماید.
- ۵ - دیدگاه اسلام در باره درخواست مالی و تکدی گری بیان نماید.
- ۱ - ارزش و اهمیت کار و اشتغال
- ۲ - آثار و فواید کار و اشتغال
- ۳ - کار در سیره اولیای دین
- ۴ - نقش نیت در ارزشمندی کار
- ۵ - رابطه اخلاق و رزق و روزی
- ۶ - دیدگاه اسلام در باره درخواست مالی و تکدی گری

سرفصل : اخلاق معاشرت (۱)

اهداف :

- ۱ - مزایای معاشرت و انزوا را از دیدگاه طرفداران هریک از این دو بیان نماید.
- ۲ - شروط معاشرت مطلوب را ذکر کند.
- ۳ - انواع معاشرت را نام ببرد.
- ۴ - دیدگاه اسلام در باره اهتمام به امورمردم و اصلاح میان آنان را بیان دارد.
- ۵ - دیدگاه اخلاق اسلامی در باره ((اتانازی)) تبیین نماید.
- ۱ - مزایای معاشرت و انزوا ۲ - شروط معاشرت مطلوب ۳ - انواع معاشرت ۴ - اهتمام به امور مردم و اصلاح میان آنان ۵ - اتانازی

سرفصل : اخلاق معاشرت (۲)

اهداف :

- ۱ - اهمیت و جایگاه اصل امر به معروف و نهی از منکر را تبیین نماید.
- ۲ - شرایط ، مراحل و شیوه های اجرایی امر به معروف و نهی از منکر را توضیح دهد.
- ۳ - آسیب های معاشرت را نام برده ، برای هریک مثال بزند.
- ۴ - اهمیت و نقش دوستان در تکوین شخصیت آدمی تبیین نماید.
- ۵ - ویژگی های دوست خوب و دوست بد را برشمارد.
- ۱ - امر به معروف و نهی از منکر ۲ - آسیب شناسی معاشرت ۳ - دوستی و دوست یابی

سرفصل : اخلاق جنسی (۱)

اهداف :

- ۱ - جایگاه ، اهمیت و موضوعات مورد بحث در اخلاق جنسی را توضیح دهد
- ۲ - مطلق بودن اخلاق جنسی را اثبات نماید.
- ۳ - دیدگاههای افراطی و تفریطی ، همچنین دیدگاه اسلام را در مورد غریزه جنسی بیان نماید.
- ۴ - علل و عوامل شهوت رانی را نام ببرد.
- ۵ - مسئله «تجسم اعمال» را توضیح دهد.

- ۱ - جایگاه و اهمیت اخلاق جنسی ۲ - موضوعات مورد بحث در اخلاق جنسی ۳ - مطلق یا نسبی بودن اخلاق جنسی
- ۴ - دیدگاه‌های موجود در باره اخلاق جنسی ۵ - عوامل شهوت رانی ۶ - تجسم اعمال

سرفصل : اخلاق جنسی (۲)

اهداف :

- ۱ - اهمیت و برکات ازدواج و خطرات تجرد را بیان نماید.
- ۲ - شرایط و خصوصیات یک همسر خوب را نام ببرد.
- ۳ - عفت و غیرت را تعریف کند.
- ۴ - فلسفه حجاب را تبیین نماید.
- ۵ - بایسته های خودآرایی را توضیح دهد.
- ۱ - اهمیت ازدواج از دیدگاه اسلام ۲ - ارزش وساطت در ازدواج ۳ - شرایط و ویژگی های یک همسر مطلوب
- ۴ - فضایل اخلاقی مربوط به امور جنسی

سرفصل : اخلاق جنسی (۳) (انحرافات جنسی و راههای مقابله با آن)

اهداف :

- ۱ - زیانهای چشم چرانی را توضیح داده ، حداقل سه راهکار عملی برای مقابله با آن ذکر نماید.
- ۲ - زیان های جلوه گری در انتظار عمومی را ذکر کند و حداقل سه راهکار عملی برای مقابله با آن ذکر نماید.
- ۳ - زیان های خودارضایی را ذکر کرده و حداقل هشت راهکار عملی برای مقابله با آن ذکر نماید.
- ۴ - دید اسلام در بارهٔ همجنس بازی را بیان کند.
- ۵ - پیامدهای دنیایی و آخرتی روابط نامشروع با جنس مخالف را ذکر نماید.
۱. چشم چرانی ۲. جلوه گری و خودنمایی در انتظار عمومی ۳. خودارضایی ۴. همجنس بازی ۵. روابط نامشروع با جنس مخالف

سرفصل : اخلاق در خانواده

اهداف :

- ۱ - اهمیت بعد معنوی و اقتصادی زندگی مشترک (خانواده) تبیین نماید.
- ۲ - حداقل پنج مورد از بایدها و نبایدهای روابط جنسی زوجین را برشمارد.
- ۳ - حداقل هشت مورد از عوامل زمینه ساز تفاهم زوجین را ذکر نماید.
- ۴ - حداقل پنج مورد از شیوه های ابراز محبت به همسر را ذکر نماید.
- ۵ - حداقل چهار مورد از مکانیسم های کاهش یا رفع تنش در محیط خانواده را ذکر کند.
- ۶ - حداقل هشت اصل تربیت اخلاقی فرزندان را بیان نماید.
- ۱ - ابعاد زندگی مشترک ۲ - روابط جنسی زوجین ۳ - عوامل و موانع تفاهم زوجین ۴ - شیوه های ابراز محبت
- ۵ - مکانیسم های رفع یا کاهش تنش ۶ - بایدها و نبایدهای تربیت فرزندان

سرفصل : اخلاق سیاست

اهداف :

- ۱ - نظریات سه گانه در مورد رابطه اخلاق و سیاست را تبیین کند.
- ۲ - شش مورد از وظایف اخلاقی مردم در امر انتخاب مسئولان ذکر نماید.
- ۳ - شش مورد از وظایف اخلاقی زمامداران در قبال مردم را نام ببرد.
- ۴ - دو مورد از وظایف اخلاقی مردم در قبال حاکمان را ذکر نماید.
- ۵ - سه مورد از لغزشگاههای اخلاقی مدیران را نام ببرد.

- ۱ - جایگاه و اهمیت اخلاق سیاست
- ۲ - دیدگاهها در مورد رابطه اخلاق و سیاست
- ۳ - وظایف اخلاقی مردم در انتخاب مسئولان
- ۴ - وظایف اخلاقی حاکمان در قبال مردم
- ۵ - وظایف اخلاقی مردم در قبال حاکمان
- ۶ - لغزشگاههای اخلاقی مدیران

سرفصل : اخلاق گفتگو

اهداف :

- ۱ - اهمیت گفتگو را در متون دینی تبیین نماید.
 - ۲ - برای هریک از انگیزه های مثبت و منفی گفتگو را نام ببرد.
 - ۳ - حداقل شش مورد از آداب اخلاقی گفتگو را نام ببرد.
 - ۴ - حداقل دو مورد از آفات گفتگو را نام برده و آنها را تبیین نماید.
- ۱ - اهمیت گفتگو
 - ۲ - اهداف و انگیزه های گفتگو
 - ۳ - آداب اخلاقی گفتگو
 - ۴ - آفات گفتگو

سرفصل : اخلاق محیط زیست

اهداف :

- ۱ - دیدگاه اسلام را در باره محیط زیست بیان کند.
 - ۲ - حداقل شش راهکار برای حفظ محیط زیست که در مجموعه معارف دینی آمده است برشمارد.
 - ۳ - کاربردهای قاعده ((لاضرر)) و ((ضمان)) را در رابطه با محیط زیست تبیین کند.
- ۱ - دیدگاه اسلام در باره محیط زیست
 - ۲ - راهکارها حفظ محیط زیست در اسلام
 - ۳ - محیط زیست و قاعده ((لاضرر)) و ((ضمان))

سرفصل : اخلاق درمان بیماران

اهداف :

- ۱ - دلایل خطیر و با خطر بودن کار درمانی را ذکر نماید.
 - ۲ - حداقل دو مورد از لغزش های اخلاقی کادر درمانی (پزشک ، پرستار و ...) نام ببرد و آنها را توضیح دهد.
 - ۳ - حداقل هشت مورد از لغزش های مربوط به مشاغل درمانی نام ببرد و آنها را توضیح دهد.
 - ۴ - حداقل شش مورد از جرائم مربوط به فعالیت های درمانی را ذکر نماید و آنها را توضیح دهد.
- ۱ - علل خطیر و پرخطر بودن کادر درمانی ۲ - لغزش های اخلاقی در امر درمان ۳ - لغزش های حرفه ای در امر درمان
 - ۴ - جرائم مهم و موجود در امر درمان

سرفصل : لغزشگاههای اخلاقی و فکری دوره جوانی (۱)

اهداف :

- ۱ - خطرات غرور افراطی جوان را گوشزد کرده ، حداقل سه راهکار عملی برای تعدیل آن ذکر نماید.

- ۲ - عوامل عمده گرایش جوان به مواد مخدر و روان گردان را ذکر کرده ، راههای مقابله با آن را ذکر نماید.
- ۳ - علل عمده افسردگی و حداقل ده راهکار برای پیشگیری یا درمان آن ذکر نماید.
- ۴ - عوامل عمده پوچ گرایی را بیان نماید.
- ۱ - غرور افراطی جوان ۲ - سوء مصرف موادمخدر و روان گردان ۳ - افسردگی ۴ - پوچ گرایی

سرفصل : لغزش های اخلاقی و فکری دوره جوانی(۲) **اهداف :**

- ۱ - علل خودکم بینی و راههای مقابله با آن را ذکر نماید.
- ۲ - خطرات آلت دست واقع شدن و راههای مقابله با آن را بازگو نماید.
- ۳ - زیانهای منفی نگرى و فواید مثبت اندیشی و راههای رسیدن به مثبت نگرى را بیان کند.
- ۴ - برخی از افکار و رفتارهای صوفیه را توضیح دهد.
- ۵ - علل و خطرات سنت گریزی را بیان کند.
- ۶ - علل و خطرات تقلید ناآگاهانه را بیان کند.
- ۱ - خودکم بینی ۳ - آلت دست واقع شدن ۳ - منفی نگرى ۴ - صوفی نگرى ۵ - سنت گریزی ۶ - تقلید ناآگاهانه

روش و استراتژیهای تدریس : سخنرانی و بحث گروهی

محل آموزش : دانشگاه علوم پزشکی جهرم

شرایط اجرا : امکانات آموزشگاه :وایت برد و رایانه ویدئو پروژکتور

آموزش دهنده :

منابع درسی : کتاب آیین زندگی تألیف : استاد احمد حسین شزیفی (ویرایش دوم سال ۱۳۸۶)

نحوه ارزشیابی :

ارزشیابی تئوری : امتحان پایان ترم

نحوه محاسبه نمره کل درس : امتحان پایان ترم نمره ۲۰

مقررات : طبق مقررات اداره خدمات آموزشی دانشگاه علوم پزشکی جهرم

حد نمره قبولی : ۱۰ نمره